

Լիբանանեան Լուրեր

Արաբական Ծոցի Երկիրներու Նոր Տեսակի Միջոցառումներ

Լրատուական կարգ մը հաւաստի աղբիւրներու տեղեկութիւններով լիբանանցիներուն վիզաներ տրամադրելու խստութիւններէն ետք Սեւտական Արաբիա և Արաբական Ծոցի երկիրներ հակուած են ուսումնասիրելու միջազգային դատական մարմիններու մօտ լիբանանեան դրամատուներու մէջ դրուած իրենց աւանդներուն վերաբերեալ գործեր յարուցելը, ինչպէս նաև միտում կայ սառնեցնել լիբանանեան ներդրումներն ու ընկերութիւնները Արաբական Ծոցի Պարսից և եւրոպական երկիրներու մէջ սառնեցնել:

Ըստ նոյն աղբիւրներուն լիբանանցիներուն վիզաներու տրամադրման խիստ ընթացակարգերը Զուէյթէն ետք կը ներառեն Սեւտական Արաբիան և կրնան տարածուիլ այլ երկրների վրայ եւս:

Լիբանանի Տեղեկատուութեան Նախարար Ճորճ Զրտահիի երեւութապէս ստեղծած տազնապը Արաբական երկիրներու եւ Լիբանանի յարաբերութեանց ֆոնին վրայ ըստ երեւոյթին շատ աւելի եւս պիտի անդամալուծէ Միջաթիի կառավարութիւնն ու Լիբանանը, ցնոր տնօրինութիւն:

Հայկական Լուրեր

Հայ Ժողովուրդի Թիկունքին Գործարքներ Պիտի Զըլլան. Ռուսաստանի Դեսպան

Հայաստանի մէջ Ռուսաստանի Դաշնութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Սերկէյ Զովիորքիի գնահատմամբ՝ 2020 թուականի Նոյեմբեր 9-ին Լեռնային Ղարաբաղի գօտիին մէջ ռազմական գործողութիւններու դադրեցման մասին Ռուսաստանի միջնորդութեամբ ընդունուած Փոլսին-Փաշինեան-Ալիեւ եռակողմ յայտարարութեան պայմանաւորուածութիւնները, ընդհանուր առմամբ, կը պահպանուին՝ չնայած որ ողբերգական միջադէպեր եւ խնդիրներ զինադադարի հաստատումէն յետոյ ալ գրանցուած են: Այդ մասին Ռուսաստանի Դաշնութեան դեսպան Սերկէյ Զովիորքիը ըսած է՝ խօսելով ուղիղ մէկ տարի առաջ պատերազմական գործողութիւններու դադրեցման մասին ընդունուած յայտարարութեան դրոյթներու կատարման վերաբերեալ: «Ի հարկէ, կան խնդիրներ, կը պատահին նաեւ ողբերգական միջադէպեր: Այդ ամէնը շատ բարդ է: Բայց այն հակամարտային ներուժի, զգացական լարուածութեան լոյսին տակ, որ կը կուտակուէր տասնամեակներ շարունակ, այն ողբերգութեան լոյսին տակ, որ եղաւ մէկ տարի առաջ, եւ կը կարծեմ՝ կարելի է ըսել, որ այդ պայմանաւորուածութիւնները, ընդհանուր առմամբ, կը գործեն եւ շատ կարեւոր դեր կը խաղան արիւնահեղութիւնը կանխելու, բնակչութեան անվտանգութիւնը ապահովելու եւ իրավիճակի կարգաւորման ուղիներ փնտռելու առումներով», ըսած է Ռուսաստանի Դաշնութեան դեսպանը: Սերկէյ Զովիորքիը խօսած է նաեւ որպէս Նոյեմբեր 9-ի յայտարարութեան շարունակութիւն 2021 թուականի Յունուար 11-ին Ռուսաստանի, Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի ղեկավարների կողմէ ընդունուած միւս եռակողմ յայտարարութեան մասին, որ գլխաւորապէս կը վերաբերի տարածաշրջանին մէջ տնտեսական եւ ճանապարհային կապերու վերականգնման եւ այդ նպատակով փոխվարչապետներու աշխատանքային խումբ ստեղծելուն:

«Այդ, ի հարկէ, հեշտ աշխատանք չէ: Կ'ուզեմ ընդգծել, որ քանի որ այդ ամբողջ աշխատանքը կը կառուցուի իւրաքանչիւր կողմի շահերուն վրայ հիմնուած երկխօսութեան հիման վրայ, այսինքն՝ ոչ թէ ինչ-որ մէկուն ինչ-որ բան կը պարտադրուի, այլ փորձ կը կատարուի գտնել շահերու եւ հետաքրքրութիւններու հաւասարակշռութիւն, փոխշահաւետ, փոխգիշումային տարբերակներ, որոնք ընդունելի պիտի ըլլան ինչպէս մէկուն, այնպէս ալ միւսին համար, այդ իսկ պատճառով գործընթացը այդքան արագ առաջ չ'երթար:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԹՄՄ Հիմնադիրներու Մարմնի Վարչութիւնը Այցելեց Հայ Կաթողիկէ Նորընտիր Կաթողիկոս-Պատրիարքին

Թեքէէան Մշակութային Միութեան Հիմնադիրներու Մարմնի Վարչութիւնը ներկայացնող պատուիրակութիւն մը գլխաւորութեամբ վարչութեան ատենապետ՝ Ընկ. Յակոբ Գասարճեանին, այցելեց Հայ Կաթողիկէ Նորընտիր Կաթողիկոս-Պատրիարք՝ Ամենապատիւ Եւ Գերերջանիկ Տ. Ռաֆայէլ Պետրոս ԻԱ.-ին շնորհաւորելու վերջինս, իր գահակալութեան առիթով:

Հանդիպումը առիթ մըն էր Հոգեւոր Տիրոջ հետ քննարկելու Հայ ժողովուրդն ու Լիբանանը յուզող հարցեր:

Ընկ. Գասարճեան համապարփակ կերպով Հոգեւոր Տիրոջ տեղեկութիւն տուաւ Պէյրուքի պայթումէն մեծապէս տուժած Թեքէէան Կեդրոնի եւ Վահան Թեքէէան Վարժարանի վերականգնման ու վերաշինութեան աշխատանքներուն մասին, որոնք տակաւին իրենց ամբողջական լուծմին հասած չեն ինչ կը վերաբերի Թեքէէան Կեդրոնի կարգ մը բաժիններուն: Ներկաները, վերջերս Հայաստան այցելած Նորոժ Կաթողիկոս – Պատրիարքէն տեղեկացան Հայաստանի կրօնական եւ հասարակական կեանքի զարգացումներուն մասին:

Հոգեւոր Տէրը մեծապէս գնահատելով Թեքէէան Մշակութային Միութեան դերը Հայ ժողովուրդի մշակութային արժեքները սերունդներուն փոխանցելու առաքելութեան մէջ, ուժ եւ կողով մաղթեց ընկ. Յակոբ Գասարճեանին եւ իր գլխաւորած վարչութեան:

Արմէն Գրիգորեան Յայտարարեց. «Գորիս-Կապան Ճանապարհին Ատրպէյճանեան Անցակէտեր Պիտի Տեղադրուին»

Ատրպէյճանական կողմը հայկական կողմին տեղեկացուցած է, որ Գորիս-Կապան ճանապարհի հատուածին պիտի իրականացնէ սահմանային եւ մաքսային հսկողութեան գործառնոյթ, այսինքն՝ մաքսակէտեր պիտի տեղադրէ: Այս մասին յայտնած է ՀՀ Անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղար Արմէն Գրիգորեանը:

«Ուզում եմ յայտարարել, որ հայկական կողմը եւս համապատասխան քայլեր պիտի ձեռնարկի՝ ճանապարհի այդ հատուածում պիտի տեղադրի մաքսային եւ սահմանային հսկողութեան գործառնոյթներ իրականացնող կէտեր:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության Պատուիրակությունը Շնորհաւորեց Հայ Կաթողիկէ Նորընտիր Կաթողիկոս - Պատրիարքը

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության Լիբանանի Շրջանակային Յանձնաժողովը, գլխավորութեամբ ատենապետ Ժերար Թիւֆէնքճեանի, երէկ, 8 Նոյեմբեր 2021-ի երեկոյեան այցելեց Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքարան եւ շնորհաւորեց Նորընտիր Կաթողիկոս-պատրիարք Գերերջանիկ Տէր Ռաֆայել Պետրոս ԻԱ Մինասեանը:

Հաճելի զուգահիւսութեամբ մը, ՀԲԸՄ-ի պատուիրակութեան միացաւ, օրերս Լիբանան գտնուող ՀԲԸՄ-ի նախագահ՝ Մեթր Պերճ Սեդրակեանը:

Պատուիրակութեան մաս կը կազմէին Շրջանակային Յանձնաժողովի անդամներ, ՀԵԸ-ի Կեդրո-

նական Վարչութեան ատենապետ եւ անդամներ, ինչպէս նաեւ Միութեանս եկեղեցականներու ատենապետներ եւ վարչականներ:

Այս ուրախ առիթով, Հոգեւոր Տիրոջ ուղղուած եւ ընթերցուած շնորհաւորագիրը հանդիսաւորապէս Հոգեւոր Հօր յանձնեց ՀԲԸՄ-ի Շրջ. Յանձնաժողովի ատենապետ Պարոն Ժերար Թիւֆէնքճեան, որմէ ետք Գերերջանիկ պատրիարք հայրը յայտնեց իր շնորհակալութիւնն ու ուրախութիւնը՝ տրուած այցելութեան համար եւ դրուատեց ՀԲԸՄ-ի կատարած ազգագոյտ դերը ամենուրեք:

Հոգեւոր Տիրոջ խօսքի աւարտին Միութեանս նախագահ մեթր Պերճ Սեդրակեան եւ հոգեւոր Տէրը անդրադարձան ազգային-եկեղեցական հրատապ հարցերուն, փափաքելով խաղաղութիւն ու համերաշխութիւն աշխարհին, Լիբանանին եւ Հայաստանին: Այցելութեան աւարտին առնուեցաւ յիշատակի նկար:

ՀԲԸՄ ԽՕՍՆԱԿ ԼՐԱՏՈՒ

Հայկական Լուրեր

Արմէն Գրիգորեան Յայտարարեց. «Գորիս-Կապան Ճանապարհին...

Սկիզբը Էջ 01

Այդ աշխատանքները մենք նախապէս արդէն սկսել ենք, որպէսզի այդ ուղղութեամբ աշխատենք, բայց քանի որ, ինչպէս յայտարարուել է արդէն, պատրաստ է Կապան-Տաթև ճանապարհը, այնտեղից էլ կ'ամ Գորիս, կ'ամ Երեւան, կարելի է ասել, անվտանգ շահագործուող ճանապարհի ունենք, այլընտրանքային ճանապարհին այլեւս պատրաստ է ինչպէս ապրանքներ տեղափոխելու, այնպէս էլ այլ տեսակի ցանկացած ավտոմեքենայի համար: Շատ կարելոր է, որ նոր կառուցուած ճանապարհ է», ըսած է ԱԽ քարտուղարը:

Արմէն Գրիգորեան ըսած է, որ Գորիս-Կապան ճանապարհին գտնուող համայնքներու (Շուշուկ, Որոտան, Ճակատեն) համար աշխատանքներ կը կատարեն, որ անոնց ճանապարհները բարեկարգուին. այժմ անոնք ասֆալթապատ չեն, բայց մօտ ժամանակներուն պիտի ըլլան:

Արմէն Գրիգորեան կրկին վստահեցուցած է, որ տարածաշրջանային հաղորդակցութեանց ապաշրջափակման տեսանկիւնէն միջանցքային տրամաբանութեամբ որեւէ հարց չի քննարկուիր:

Պատմութեան Մէջ Այսօր

Մկրտիչ Աւգերեան

Հայր Մկրտիչ Աւգերեան, (11 Նոյեմբեր 1762, Անկիւրիա (Օսմանեան կայսրութիւն) – 3 Մարտ 1854, Վենետիկ), աստուածաբան, լեզուաբան-բառարանագիր, թարգմանիչ: Միաբարեան միաբանութեան խորհրդական (30 տարի) եւ ընդհանուր աթոռակալ (20 տարի): Ծնած է Գաղատիոյ Անկիւրիա (այժմ Անգարա) քաղաքը: 1774 թուականին, հայրը զինք կը տանի Վենետիկ. կը մտնէ Սուրբ Ղազար վանք, ուր վանական դպրոցն աւարտելով 1786-ին վարդապետ կը ձեռնադրուի եւ մօտ 10 տարի դպրոցին մէջ կը վարէ ուսուցչութեան պաշտօն: Կը ծառայէ Միաբարեան Միաբանութեան որպէս խորհրդական (30 տարի), ընդհանուր աթոռակալ (20 տարի) եւ Կ. Պոլսոյ կաթողիկէ հայոց քարոզիչ (8 տարի): Կը մահուան Վենետիկի մէջ: Աւգերեանը նշանաւոր լեզուաբան էր: Ան «Նոր Հայկազեան լեզուի բառարան»-ը (տպ. 1836-1837) կազմող երեք վարդապետներէն մէկն էր՝ Հ. Գաբրիէլ Աւետիքեանի եւ Հ. Խաչատուր Սիւրմէլեանի հետ, գրելով 2 գիրք միւսերէն վերջը եւ հետեւելով տպագրութեան՝

իր համահեղինակներուն մահէն ետք: 1846 թուականին տպուեցաւ անոր հեղինակած համառօտագրութիւնը՝ «Առձեռն բառարան Հայկազեան լեզուի» վերնագրով եւ աշխարհաբար բացատրութիւններով (Բ. տպագրութիւն 1865-ին): Միւս գրական գործերն են՝ մեծաւ մասամբ տպուած Վենետիկ.

- ա) «Լիակատար վարք եւ վկայաբանութիւն Սրբոց, որք կան ի հին տօնացուցի եկեղեցւոյ Հայաստանեայց» (1810-14):
 - բ) «Բան գործնական» (1812):
 - գ) «Բարի խորհուրդներ» (1809):
 - դ) «Դեղ Կենաց» (1810):
 - ե) «Դիմառնութիւն չորից վերջնոց» (1810) եւ այլն:
- Այս աշխատութիւններուն մէկ մասը աշխարհաբար շարադրուած է, ինչ որ կարելոր է վերջինիս պատմութիւնը ուսումնասիրելու առումով:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կատարուեց Հոգեհանգստեան Կարգ 44-օրեայ Պատերազմում Չոհուած Զաջորդիների Համար

Նոյեմբերի 9-ին, նախագահու-թեամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ծայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, Սուրբ Գայիանէ վանքում տեղի ունեցաւ հոգեհանգիստ արցախեան 44-օրեայ պատերազմում զոհուած

հայրենեաց պաշտպանների հոգի-ների խաղաղութեան համար: Սրբազան արարողութեանը ներկայ էին Գերագոյն Հոգեւոր խորհրդի անդամներ, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբաններ:

Շաբ. Էջ 07

Գալիք Սերունդները Կրկի՞ն Անկախություն Պիտի Երագեն Եւ Սպասեն

ՅԱԿՈԲ ՊԱԼԵԱՆ

Սերունդներ, մեր սերունդը մանաւանդ, հազիւ թոթովել սկսած, երագեցին Ազատ, Անկախ Եւ Միացեալ Հայաստան:

Երեսուն տարի առաջ, Խորհրդային Միութեան փլուզման յառաջացուցած ահեղ ցնցումի ալիքին վրայ, յանկարծ գտնուեցանք Անկախացման իրականութեան առջեւ: Եւ ազգովին խանդավառուեցանք: Բայց հիմա հարց պէտք է տանք մենք մեզի, թէ ունեցա՞նք Եւ ունի՞նք պատմական պահու պահանջած իմաստութիւնը, անկախութիւնը ազգային միութեան Եւ հզօրութեան վերածելու Եւ տեւելու համար:

Առաջին հերթին՝ անհատականի գերանցումով իրականացնելու Միութիւն: Երեսուն տարին բաւարար պէտք էր ըլլար, որ ղեկավարութիւնները, իրարու յաջորդած իշխանութիւններ Եւ ընդդիմադրութիւններ, անդրադառնային պատմական պահու հրամայականներուն, Եւ մոռնալով անկարելութիւնը Եւ անկարելորդ կարեւորութիւնը, կերտէին Միութիւն՝ գալիքի նախատեսութեամբ: Մանաւանդ կերտէին հզօրութիւն նկատի ունենալով, մեղմ ասաց, շրջապատի անբարեացականութիւնը, չըսելու համար՝ թշնամութիւնը:

Պաքու-Նախիջեւան միջանցքի համար տարածքներու զիջումը (կամ անոնցմէ հրաժարումը) Հայաստանի գերիշխանութեան խախտում պիտի ըլլայ, պիտի գումարուի տարի մը առաջ, Նոյեմբեր 9-ի եռակողմ յայտարարութեան վրայ, զոր պարտուած երկիրը ստիպուած էր ընդունիլ, որուն հետեւեցան Հայաստանի սահմաններէն ներս պետական մակարդակով ազատ Եւ անկաշկանդ թափանցումները, աւազակութիւնները Եւ չարագործութիւնները: Միամիտ չըլլանք: Հայաստան վտանգուած է որպէս անկախ պետութիւն:

Մօտի Եւ հեռուի դրացիները իրապէս հետաքրքրուած են Հայաստանի անկախութեամբ: Հակուորութենէն պէտք է տառապիլ որական պատասխան տալու համար: Այս պայմաններուն մէջ, ոմանք կարօտախտով, Եւ կամ պարտուածի Եւ պաշտպան փնտռողի հոգեբանութեամբ, Հայաստանը պահելու որպէս քաղաքական վարքագիծ կ'առաջարկեն Ռուսիոյ հետ «միութենական միութիւն» կազմել: Ի՞նչ հասկնալ «միութենական միութեան»... Այս անկախութեան կորուստ է, թէ դաշնակից ունենալ:

Գումարեցէ՛ք ներքին կայունութիւն կարենալ ստեղծելու իշխանութեան անկարողութիւնը, յարաճուն արտագաղթը, անվերջանալի դատերը, բազմապատկուող պառակտումները, երկրին աճող պարտքը Եւ չիրականացած չիրականացող հայրենադարձութիւնը: Այս բացասականութիւնները Նոյնքան թշնամական են անկախութեան հանդէպ, որքան արտաքին սպանալիքները: Եւ ի հարկէ կազմալուծուած բանակը:

Հայը, ներսը Եւ դուրսը, ի՞նչ կրնայ եզրակացնել, ինչպէ՞ս պիտի կարենայ լաւատես ըլլալ Եւ դիմաւորել ապագան:

Եւ կը կանգնինք հարցումին առջեւ. անկախութիւնը պիտի կարենա՞նք պահել: Գալիք սերունդները պիտի դատապարտուի՞ն անկախութիւն երագելու: Որ կրնայ նաեւ չգալ, կամ անոնք չեն տեսներ անոր գալը:

Հայաստանի մէջ կան հին-նոր ցանկութիւններ այս կամ այն բանաձեւումներով Ռուսիոյ միանալու: Այս ուղղութեամբ կարծիքներու ամփոփումը կրնանք տեսնել Վարդան Բոստանջեանի խօսքին մէջ. «Հայաստանի, որպէս երկիր մնալու հեռանկարի միակ փրկութիւնը Ռուսաստանի հետ միութենական միութեան մաս կազմելն է, մեզ պէտք է օր առաջ համալրել այդ միութիւնը»: Այս ըմբռնումով արդէն Ռուսիա-Պելառուս գրեթէ համաձայնած են: Ուրիշներ ալ, ինչպէս Արտաշէս Գեղամեան, անդադար ձգտած են այդ միութեան:

Ռուսիոյ հետ «միութենական-միութիւն»-ը եթէ ջատագովներ ունի, ունի նաեւ ընդդիմադիրներ, որոնք միայն Հայաստանի քաղաքական գործիչները չեն: Հայաստան կը գտնուի աշխարհաքաղաքական (geopolitic) հարցերու առանցքին: Հաղորդակցական ճանապարհներու բացումը օրակարգ է, Եւ առարկայ՝ միջազգային ռազմավարական մրցակցութիւններու: Պարզ խօսելով, ՌԿ ԴԻՏԻ ՎԵՐԱԴՅՈՒՄ Եւ ՃԱՆԱԳՐԱՅԻՆ (կոմունիկացիաները): Ռուսիա այլընտրանք չունի. ինք է այդ ճանապարհներու վերահսկողը, իր իսկ ապահովութեան համար, որուն կը հակադրուի Թուրքիոյ օսմանական երագանքը, համաթուրանականութիւն իրականացնելու, Եգեականէն մինչեւ Չինաստան, ինչպէս ըսուած է: Իսկ Արեւմուտքը չի ցանկար, որ Ռուսիան հակակշռէ այդ ճանապարհները, շարունակելով պաղ պտերագմի օրերու ըմբռնումները, ինչ որ բնական հետեւութեամբ կը ծառայէ Թուրքիոյ նպատակներուն Եւ շահերուն:

Իսկ Արեւմուտքի կարճատեսութիւնը կը զարմացնէ ողջախոհ քաղաքական ղեկավարը: Այսօր հորիզոնի վրայ է Թուրքիոյ ցեղապաշտական-կրօնապաշտական միջազգային ուժ դառնալու փառասիրութիւնը, որուն վաղ թէ ուշ թիրախ պիտի ըլլան Նոյնինքն արեւմտեան քաղաքակրթութիւնը Եւ մշակոյթը: Մեղմ ասաց, այս ուրուագծուող սպանալիքին դէմ, Արեւմուտք-Ռուսիա անցած երկու դարերու մրցակցութիւնը ժամանակավրէպ է: Թուրքիոյ միջազգային ուժ դառնալու ընթացքը կը սպանայ նաեւ Ռուսիոյ ապահովութեան: Ողջմիտ քաղաքական գործիչը կը հասկնայ, որ Արեւմուտք-Ռուսիա հակամարտութիւնը հետեւանք է անիրատեսութեան, քանի որ անոնք համաթուրանականութեան ստեղծման ճամբուն վրայ արգելք են: Հեռանկարային բացատրութեամբ՝ դաշնակից ըլլալու դատապարտուած են: Տկարացած Եւ պարտուած Հայաստանը այս մրցակցութիւններուն Եւ քաղաքական զարգացումներուն մէջ կրնա՞յ ինքզինք պարտադրել, որ այդ ճանապարհներու վերահսկողութիւնը ո՛չ մէկուն Եւ ո՛չ միւսին յանձնուի, այլ մնայ հայաստանեան: Կամ որպէս Նուագագոյն չարիք, որո՞ւն պէտք է յանձնուի այդ ճանապարհներու վերահսկողութիւնը: Հարցը դադրած է ներկայկական ըլլալ:

Կրօնապաշտական միջազգային ուժ դառնալու փառասիրութիւնը, որուն վաղ թէ ուշ թիրախ պիտի ըլլան Նոյնինքն արեւմտեան քաղաքակրթութիւնը Եւ մշակոյթը: Մեղմ ասաց, այս ուրուագծուող սպանալիքին դէմ, Արեւմուտք-Ռուսիա անցած երկու դարերու մրցակցութիւնը ժամանակավրէպ է: Թուրքիոյ միջազգային ուժ դառնալու ընթացքը կը սպանայ նաեւ Ռուսիոյ ապահովութեան: Ողջմիտ քաղաքական գործիչը կը հասկնայ, որ Արեւմուտք-Ռուսիա հակամարտութիւնը հետեւանք է անիրատեսութեան, քանի որ անոնք համաթուրանականութեան ստեղծման ճամբուն վրայ արգելք են: Հեռանկարային բացատրութեամբ՝ դաշնակից ըլլալու դատապարտուած են: Տկարացած Եւ պարտուած Հայաստանը այս մրցակցութիւններուն Եւ քաղաքական զարգացումներուն մէջ կրնա՞յ ինքզինք պարտադրել, որ այդ ճանապարհներու վերահսկողութիւնը ո՛չ մէկուն Եւ ո՛չ միւսին յանձնուի, այլ մնայ հայաստանեան: Կամ որպէս Նուագագոյն չարիք, որո՞ւն պէտք է յանձնուի այդ ճանապարհներու վերահսկողութիւնը: Հարցը դադրած է ներկայկական ըլլալ:

Փակագիծ մը. Նիկոլ Փաշինեան, շարունակելով իր ամբոխահաճական (պոպուլիստական) վարքագիծը, ճանապարհներու բացումը կ'օգտագործէ անելի մատնուած Եւ արտագաղթը որպէս հեռանկար ունեցող ժողովուրդին ներշնչելու այն յոյսը, որ ճանապարհներու բացումը բարգաւաճում կը բերէ, Եւ մարդիկ աւելի լաւ կ'ապրին, առանց ըսելու թէ ի՞նչ կը կորսնցնէ Հայաստանը: Նիկոլ Փաշինեան այս կրկներկոյթը (միրած) կ'օգտագործէ իր ընտրագանգուածի վստահութիւնը պահելու համար:

Ռուսական կայսերական տարածքի ազդեցութեան դէմ արեւմտաթրքական պայքարը կը շարունակուի, որուն հետեւանքով կրնան ստեղծուիլ Նոր դասաւորումներ, որոնց անմիջական արտայայտութիւնը Ռուսիա-Պելառուս «միութենական միութիւն»ն է, քանի որ Ռուսիան չի կրնար հանդուրժել, որ Պելառուսն ալ դառնայ «արեւմտեան գօտի», ինչպէս եղաւ Ուքրանիան: Այս Նոր «միութենական միութեան» մէջ կրնա՞յ ներքաշուիլ նաեւ Հայաստանը: Հայաստանի մէջ կան «արեւմտամէտ» ուժեր, որոնք կրնան դէմ ըլլալ Նման միութեան մը: Այդ ուժերը կրնան քաջալերուիլ Նոյնիսկ Թուրքիոյ կողմէ, երեւութական զիջումներու խոստումներով:

44-օրեայ պատերազմի յաղթականները եղան Ատրպեյճանը Եւ Թուրքիան, բայց Ռուսիոյ վերահսկողութեամբ, որպէսզի վերջ գտնէ Ղարաբաղեան տագնապը, որ զինք կ'անհանգստացնէր: Միաժամանակ, Ռուսիան ներկայացաւ նաեւ որպէս փրկիչը Արցախի մէկ հատուածին, որ փաստ է այն իրողութեան, որ ինք է տարածաշրջանի աւագ իրաւարարը, ուր ոչինչ կրնայ իրագործուիլ առանց իր կամքին Եւ իր շահերուն դէմ:

Հայաստան պիտի կարենա՞յ ընել այնպէս, որ պահէ իր անկախութիւնը Եւ ինքնուրոյնութիւնը առանց հակադրուելու Ռուսիոյ: Ինչո՞ւ չենք տեսներ, որ Թուրքիոյ դաշնակից Արեւմուտքը Հայաստանի Եւ հայութեան հանդէպ ունեցած է միայն բարեսիրական վերաբերում, բայց ո՛չ քաղաքական:

Այս բարդ իրադրութեան մէջ, ներքնապէս պառակտուած երկրի մը ղեկավարութիւնները միաճակատ պիտի դիմագրաւեն (դիմագրաւէին) ներկայ Եւ դեռ գալիք բարդութիւնները

«Ներքին թշնամիներ» փնտռել ոչ մէկ բանի խոստում է: Սպառնում է:

Ինչո՞ւ չմտածել Եւ չգործել ազգի Եւ հայրենիքի Եականին համար:

Եւ երբեմն քաջութեամբ ըսել՝ որ դուն ալ իրաւունք ունիս:

Տեօրթեուցի Պենոն Վասիլեանի Յուշերը Չոր Մերճուման-Չորք Մարգալան

Շար. Նախորդ շաբաթէն

Վեց տարի առաջ, գաղթէն վերադարձիս, գիւղի մուտքին երբ աղբիւրի մօտ կեցած էի Ֆաթման եկաւ աղբիւրէն ջուր տանելու, ինծի նայեցաւ ու չճանչցաւ: Հոն ոտանաւոր մը գրած էի իրեն համար: Այդ տետրակը պահած էի պայուսակիս մէջ, տետրակը գրպանս դրի, շուտով իջայ ցած՝ լեռան ստորոտը, հետս ալ երկու գինուոր: Ֆաթման ձիւն իջաւ, ինծի փաթթուեցաւ համբուրեց՝ «այս ի՞նչ է Թոֆիք, գինուոր եղար» ըսաւ: Ես ալ իրեն համբուրեցի: Ֆաթման Հուրշուտին ըսաւ՝

- Հարպէն¹, պակկանը² իջեցուր, ձիւն առ տար թող արածի, դուն ալ գնա քու գործը տես»: - Հուրշուտը պակկանը ձիւն թամբէն իջեցուց ձիւն առաւ գնաց: Ֆաթման դարձաւ ինծի, ըսաւ,- Թոֆիք, պակկանը տողոց տուր թող վեր տանին, քեզի համար ուտելիք բերած եմ, մենք ալ երթանք դիմացի ծառին տակ նստինք գրուցենք:

Ընկերներս պակկանը առին գացին: Մենք ալ գացինք ծառի տակ նստանք, սկսանք խօսիլ:

- Ֆաթմա, Չարուհիս մեռաւ, դուն ողջ եղիր, ես ալ գինուոր եղայ: Դուն Հուրշուտին հետ հաշտուեցա՞ր,- հարցուցի:

- Սեւ օձը թող խայթէ իրեն: Ինքը անգամ մը եւս ամուսնացաւ, ինծի ալ ազատ չի ձգեր,- ըսաւ Ֆաթման,- Պենոն, դուն միւսիւման չկրցար ըլլալ հիմա ալ կինդ մեռաւ, զիս տար փախցուր, ես հայ կ'ըլլամ, ի՞նչ կ'ըլլայ: Ես քեզի՞ համար անկէ փախայ,- ըսաւ, ինծի փաթթուեցաւ, համբուրեց,- Ես քեզի շատ կը սիրեմ, դուն գիտես,- ըսաւ, սկսաւ ինծի սիրել շոյել, սեղմել համբուրել:

Ինչ որ է, գառուեցանք:

- Ֆաթմա, երբ ես Եոնուն եկայ դուն զիս չճանչցար, ատոր համար ոտանաւոր մը գրեցի, կարդամ՝ մտիկ ըրէ,- ըսի, գրպանես հանեցի տետրակը, կարդացի՝ մտիկ ըրաւ:

Եոնուն, Ֆաթմային գրած ոտանաւորս

Ի՞նչ կը նայիս, զիս ճանչցա՞ր, աղջիկ
Հարս եղար մուրագիդ հասա՞ր, աղջիկ
Յիշեցի՞ր իմ սեւ աչքերով աղջիկ,
Քու ըրած բաները պզտիկուց, աղջիկ
Շատ կը սիրէիր զիս. սերը ի՞նչ է չէի գիտեր
Կուրծքդ կը բանայիր կ'ըսէիր՝ եկուր:
Պզտիկ էի, խելքս դեռ չէր հասներ:
Հիմա արդէն եկեր եմ, քովդ եմ սիրելիս
Պարտեզ կ'երթայինք կու գայիր մօտս,
«Եկուր, հալվա-նար», կ'ըսէիր ինծի:
Խելքս չէր հասներ պզտիկ էի դեռ՝
«աղջիկ, պարտեզը հալվա-նար չկայ» կ'ըսէի:
ձեռք կ'ընէիր՝ հոս եկուր կ'ըսէիր,
Կուրծքդ բանալով «աս ի՞նչ է կ'ըսէիր»:
Հեռու կը մնայի, խելքս չէր հասներ,
«Մայրս ալ ունի անոնցմէ» կ'ըսէի:
Կ'ըսէի՝ «մայրս լսելով կը նեղանայ,
Հօրս ըսէի՝ ինծի կը բարկանայ»:
Աս ըրածներս մայրդ կը լսէ:
«Մի՛ վախճար, պզտիկ, մարդ չի տեսներ» կ'ըսէիր,
Թեւերդ կը փաթթէիր վիզիս,
«Դուն մարդու բան մի՛ ըսեր» կ'ըսէիր:
«Թող տուր ինծի, մամայիս երթամ»
«Քիչ մըն ալ կեցիր, մեզի երթանք» կ'ըսէիր:
Կ'երթայինք՝ «նստիր ծունկերուն վրայ» կ'ըսէիր,
Սեւ ծարիր կը քաշէիր աչքերուն,
Կուրծքերդ կը քսէիր երեսիս,
«Աստուած քեզ մեղր է ստեղծեր» կ'ըսէիր,
Կը բերէիր անկողինը կ'ըսէիր՝ «պառկինք»
Թեւերով զիս ամուր կը սեղմէիր
Ամենքը ի՞նչպէս ըսեմ, կը բաւէ, իմ սեւ աչքերս
Այդ սիրածդ պզտիկը ես եմ:

1 Հարպէ.- թամբ, համետ:

2 Պակկան.- պողչա, կապոց:

- Ճշմարտութիւնը գրեթէ ես,- ըսաւ Ֆաթման, յետոյ՝ վաղը Նորէն կու գամ, քեզի դրամ կը բերեմ, կ'երթաս քրոջ Խան, քեզի եւ ինծի հագուստներ կը գնես, կը պատրաստես, ծանօթներուդ քով կ'ապահովես: Այստեղէն փախչինք կ'երթանք քրոջ Խան, հագուստնիս կը փոխենք, ինքնաշարժ կը նստինք Հալէպ կ'երթանք, Հալէպէն Պէյրութ կ'անցնինք, այդտեղ տուն մը կը վարձենք, խանութ մըն ալ կը բանանք, հոն կ'ապրինք, ոչ ոք մեզի չի գիտեր:

- Շատ լաւ Ֆաթմա, այս բոլորին համար դրամ է պէտք, ի՞նչպէս պիտի ընենք:

- Դուն հոգ մի՛ ըներ, ես գիտեմ արդէն: Նայէ, Պենոն ես չորսհարիւր ոսկի դրամ ունիմ պահած, չի՞ բաւեր:

- Կը բաւէ սիրելիս, Ֆաթմա,- ըսի: Այսպէս կը խօսէինք... Ժամանակը բաւական անցաւ, ժամը չորսն էր արդէն: Ֆաթման ըսաւ՝

- Ես պէտք է երթամ այլեւս:

- Սիրելիս, Չարուհիին մեռնելուն հինգ ամիս եղաւ, ատկէ վերջ ես ոչ մէկու հետ չեմ եղած,- ըսի Ֆաթմային: Ֆաթման՝

- Հա, հասկցայ Պենոն ինչ ուզել կ'ուզես: Վաղը գալուս ամէն ինչ կ'ըլլայ:

Իջանք բարձունքին ստորոտը, վերէն դատարկ պակկանը վար բերին, Հուրշուտը ձիւն բերաւ, Ֆաթման ձիւն նստաւ գացին: Ես ալ բարձրացայ վեր: Ընկերներս Ֆաթմային բերած ուտելիքները բերին, մէջտեղ դրինք. եփած հաւ մը, ձաւարի փիլաւ, թարմ պանիր, կարագ, իւղ, կանանչ սոխ, թոնիրի հաց բոլորս նստանք կերանք: Մերճանը հարցուց՝ «ո՞վ էր այդ խանումը»:

- Այս խանումը սա բարձունքին դիմացի շրջանի չորս գիւղերու աղային աղջիկն է, մենք անոնց գիւղը ապրած ենք, իրենք մեզ շատ կը սիրեն:

- Ամուսնացա՞մ է:

- Այո, երկու հատ ալ տղայ ունի, ամուսինը այս գիւղին աղային տղան է, վաղը Նորէն պիտի գայ ինծի կերակուր եւ ծախսելու դրամ պիտի բերէ,- ըսի:

Մէջս կրակ ինկաւ կ'այրիմ, մէկ ժամս մէկ օրի պէս կ'անցնի. սա գիշերը ե՛րբ առաւօտ պիտի ըլլայ կ'ըսեմ ես ինծի: Աչքերուս քուն չեկաւ ամբողջ գիշեր: Ինչ որ է, մի կերպ առաւօտ եղաւ: Առտու ելայ աչքերս այդ կողմէն ուրիշ տեղ չի տեսներ: Ժամը տասի կողմերն էր մէջ մըն ալ տեսայ կու գան: Եկան Նոյն տեղը, ես ալ իջայ վար, Նորէն ընկերներս հարպէն առին բարձրացան վեր, Հուրշուտը ձիւն առաւ գնաց գործին, մենք ալ ձեռք ձեռքի բռնած ծառին տակ նստանք: Օդը շատ տաք էր, ձեռքերնիս-երեսնիս լուացինք պաղ ջուրով: Ֆաթման ըսաւ՝

- Պենոն, դուն ինծմէ մէկ ուզած էիր, ես քեզի երկու բերի: Ա՛ռ սա մէկը կեր հիմա, մէկն ալ քիչ ետք կ'ուտես:- Գօտիին տակէն հանեց մէկը տուաւ՝ կերայ, ըսաւ,- Ի՞նչպէս էր, սիրեցի՞ր, համո՞վ էր: Մասնաւոր քեզի համար գացի քաղեցի:

- Ֆաթմա,- ըսի,- քու բերածդ ի՞նչպէս համով չ'ըլլար:- Ու նստանք մեր խօսակցութիւնը շարունակելու: Ֆաթման ծոցէն տասը ոսկեդրամ հանեց ինծի տուաւ, ըսաւ,- շուտով պատրաստէ ինչ որ պէտք է:

- Ֆաթմա, այսօր աժուտանիս չորրորդ օրն է, Կիրակի օրը արտօնութիւն կ'առնեմ կ'երթամ, ամէն ինչ կը պատրաստեմ, դուն Երկուշաբթի կու գաս ամէն ինչ կ'որոշենք այս գործը կը վերջանայ սիրելիս,- ըսի: Այսպէս մէկ ժամ անցաւ մեր զրոյցին, յետոյ,- Ֆաթմա, սիրելիս,- ըսի,- սա միւս մէկն ալ տուր ուտեմ շատ սիրեցի համով էր:

- Շատ լաւ, ա՛ռ ալ թող վերջանայ,- ըսաւ,- երկրորդը հանեց տուաւ, կերայ:

- Այս մէկը աւելի համով էր Ֆաթմա, ինչո՞ւ,- ըսի:

- Երկուքն ալ մէկ ծառէն քաղեցի,- ըսաւ:

- Թերեւս առաջինը աւելի՞ հասունցած էր, ինծի այդպէս թուաց...- այսպէս կը զրուցէինք, գլուխս՝ իր գիրկը, ծունկերուն վրայ, ինք ալ ձեռքերով գլուխս կը շոյէր: Ժամը հասած էր բաժնուելու,- ըսի՝- Ֆաթմա, այդ պտուղէն հատ մըն ալ չկա՞յ:

- Պենոն, եթէ շատ ուտես կը վնասէ քեզի, անհանգիստ կ'ըլլաս:

- Տեօրթ Եոյ Նոյն այս պտուղէն ունէինք մեր պարտեզը, ես ամէն օր երեք-չորս անգամ կ'ուտէի, վարժուած եմ ասոր: Վերջը այդ ծառէն Իսկէնտէրուն բերինք տնկեցինք, հոն ծիւրը չորցան, ծառն ալ չորցաւ: Նայիր մէկ հատ ալ կայ, տուր ուտեմ: Ֆաթման ըսաւ՝

- Եթէ այդպէս է, կեցի՛ր նայիմ,- գօտին քակեց, նայեցաւ մէկ հատ ալ սերկելիլ մնացեր է, ան ալ տուաւ կերայ, Ֆաթմային ըսի՝

- Յաջորդիւ միջանի հատ Նորէն բեր սա քաղցր պտուղէն:- Ֆաթման հա-հա-հա սկսաւ խնդալ:

Տեօրթեուլցի Պենոն Վասիլեանի Յուշերը...

Սկիզբը Էջ 04

- Շատ լաւ Պենոն, նորէն կը բերեմ,- ըսաւ:
Մէյ մըն ալ նայինք՝ Զուրշուտը եկաւ՝
- Ֆաթմա խանում, այսօր ուշացաք,- ըսաւ: Ֆաթման ալ Զուրշուտին ըսաւ՝
- Ես ամէն անգամ Թոֆիքը տեսնելու չեմ կրնար գալ: Յետոյ Թոֆիքն ալ զինուոր է արդէն, կը նայիս՝ վաղը միւս օր այստեղէն կը տեղափոխեն, մէյ մըն ալ չենք տեսներ զինք:- Ֆաթման ձի նստաւ, «մնաս բարով» ըսաւ, դէմքը դարձուց դէպի գիւղ, գնաց: Զուրշուտը քալելով ետեւէն գնաց, մենք ալ բարձրացանք վեր:
Տղաներուն հարցուցի՝ «Ֆաթման ի՞նչ բերեր է այսօր»: Տղաները Ֆաթմային բերած ուտելիքները բերին, բացինք՝ տերեւի փաթոյթ *սարմա*, կանաչ սոխ, պանիր, կարագ, իւղ, բաւական թոնիի հաց, մեծ պնակ մը ծիրանի անուշ: Ես մեծ պնակ մը ծիրանի անուշ, կարագ, իւղ, պանիր եւ երկու հաց *ածուտան*ին դրկեցի, մենք ալ նստանք ամէն ինչ կերանք-կշտացանք:
Ուրբաթ օրն էր առտու ածուտանը զիս քովը կանչեց, գացի: Մեր *սերճանը* քիչ մը ֆրանսերէն գիտէր՝ թարգմանութիւն ըրաւ: *Ածուտանը* հարցուց՝ «այդ թրքուհիին հետ դուն ի՞նչպէս ծանօթութիւն ունեցար»: *Ածուտան*ին ըսի՝
- 1917ին տասնչորս տարեկան էի, ես անոնց քով ապրած եմ: Այս աղջկան հայրը չորս գիւղերու աղան է, այս գիւղերուն մէջ շատ մեծ հարստութիւն ունի, այս աղջիկը իր եղբոր տղուն հարս տուաւ, աղջիկը չուզեց հարս երթալ, բայց հայրը դժուարով ամուսնացուց զինք: Աղջկան աչքը իմ վրաս էր, ուզեց որ ես միւսիւման ըլլամ, հայրը չուզեց, արգիլեց: Հիմա աս աղջիկը իր հօրեղբոր տղուն կինն է, զիս շատ կը սիրէ, բայց մեր միջեւ բան չկայ, մենք քոյր-եղբոր պէս իրար կը յարգենք, անոր համար եկաւ զիս տեսնելու:
- Նորէն պիտի գա՞յ:
- Չեմ գիտեր, կրնայ ըլլալ գայ,- ըսի:
- Եթէ գայ՝ ինծի համար պանիր, կարագ թող բերէ, եթէ կարելի է:
- Եթէ ինքը չգայ, իր սպասաւորը ամէն օր հոս արտերը ջրելու կու գայ, անոր կ'ըսեմ կը բերէ,- ըսի *ածուտան*ին: Ան Հանեց երկու սուրիական լիրա տուաւ, դրամը առի գացի Զուրշուտին: Զուրշուտը մեծ ջուրէն ջուրը կը դարձներ դաշտերը ջրելու համար: Ըսի՝
- Մեր ածուտանը պանիր եւ կարագ իւղ կ'ուզէ, այս դրամով ինչքան որ ըլլայ բեր իրեն համար հաճիս:
- Ես իրեն կ'ըսեմ եթէ ուզէ՝ այն ատեն կու տաս դրամը,- ըսաւ:
Զուրին մէջ շատ ձուկեր կային: Զուրշուտին ըսի՝
- Սա ձուկերէն մեծ մը բռնէ տանիմ ուտենք:
- Շատ լաւ Թոֆիք,- ըսաւ Զուրշուտը, մեծ ձուկ մը բռնեց, երեք *օքայէ*ն աւելի էր: Զուկը տարի *ածուտան*ին տուի, շատ ուրախացաւ, կարագին ու պանիրին համար ալ ըսի՝ թերեւս վաղը բերէ:
Մեր զինուորները ամէն օր բարձունքի վրայ չորս կողմերը օրական չորս ժամ խրամներու եւ դիրքերու վայ կ'աշխատեցնէին: Այդ օր *ածուտանը սերճան*ին ըսաւ՝ «Պենոնին մի՛ աշխատեցներ»: Ես այլեւս չաշխատեցյ զինուորներուն հետ:
Շաբաթ օրն էր, *սերճան*ին ըսի՝
- Ածուտանէն հրաման առ, որ երթամ Զորք Խան, Ֆաթմային համար բաներ պիտի գնեմ:- *Սերճանը* ածուտանէն հրաման ուզեց: Ածուտանը թուղթ մը հանեց, արտօնագիր մը գրեց տուաւ, եւ ըսաւ՝
- Ճամփան եւ կամ օթոյի մէջ եթէ քեզի հարցնեն՝ այս թուղթը ցոյց կու տաս: Հայտնէ գնա:
Շուտով ճամփայ ելայ, օթոյի մը ձեռք ըրի կեցաւ, ելայ: Ֆրանսացի *սերճան* մը կար հարցուց արտօնագիր ունի՞ս: Ամսխապէս թուղթը ցոյց տուի, «գնա՛ նստիր» ըսաւ:
Գացի Զորք Խան ինչ գնում որ պետք էր՝ ըրի, պատրաստեցի, միջանի տրցակ խաղաքարտ գնեցի, Ֆաթմային մօր Մէյրիշին այլուղ առի, հօրը եւ մօրը գուլպաներ գնեցի, Կիրակի իրիկուն ետ վերադարձայ:
Երկուշաբթի օրը Ֆաթման եկաւ: *Ածուտան*ին համար մէկ օքայի չափ կարագ իւղ, պանիր, կանանչ սոխ եւ թոնիի հաց բերաւ: Յետոյ առանձին՝ «ասոնք ալ քեզի եւ քու ընկերներուդ համար է» ըսաւ: Գացինք մեր ծառին տակ նստանք: Հագիւ նստանք, ըսի՝
- Ֆաթմա, ու՛ր է բերի՞ր սերկելիլը:
- Ախ Պենոն, ինչ անհամբեր ես, մէյ մը նստիր երեսդ տեսնեմ խօսինք,- ըսաւ Ֆաթման,- դուն Զորք Խան գացի՞ր:
- Այո, սիրելիս գացի Շաբաթ օրը, երէկ վերադարձայ, ասոնք ալ հօրդ ու մօրդ համար առի:

- Հապա ինծի համար ի՞նչ առիր:
- Քեզի համար ամէն ինչ գնեցի, սիրելիս, հոն իմ ծանօթներուս տունը ձգեցի: Հայտնէ, դուն սա բերածդ պտուղը տուր ուտեմ, վերջը շատ բան կայ խօսելու:
Ֆաթման հանեց, հատ մը տուաւ կերայ:
- Ուրիշ ալ կա՞յ,- հարցուցի:
- Շատ բերած եմ, կեր մինչեւ կշտանաս,- ըսաւ: Յետոյ հանեց նուռ մը տուաւ՝ աս ալ համով է, կեր,- ըսաւ: Ժամ մը անցաւ, ըսի՝
- Հատ մըն ալ տուր Ֆաթմա:- Տուաւ, ան ալ կերայ: Այդ օրը շատ երկար խօսեցանք-ծրագրեցինք՝ ի՞նչպէս պիտի երթանք... վերջաւորութեան որոշեցինք Ուրբաթ գիշեր ճամփայ ելլել: Ֆաթման ըսաւ՝
- Չորսհարիւր ոսկին հետս կ'ըլլայ, առանց այդ դրամին չենք կրնար փախչիլ:- Բաժանումի ժամը հասած էր, ելանք-գացինք լեռան ստորոտը, Զուրշուտը արդէն եկած մեզ կը սպասէր, վերէն ընկերներս իջան, Ֆաթման ճամփայ դրինք, մենք ալ բարձրացանք վեր:
*Ածուտան*ին ինչ որ բերած էր Ֆաթման՝ տուի, երկու սուրիական լիրան ալ ետ դարձուցի, ըսի՝ «Ֆաթման դրամը չառաւ, ըսաւ իմ կողմէս ածուտանիդ հրամցուր»: *Ածուտանը* ըսաւ՝
- Ես քու մասին լաւ զինուորի վկայագիր պիտի գրեմ, քեզի քափորալի աստիճան պիտի տամ:
- Շատ շնորհակալ եմ *մոն ածուտան*,- ըսի ձեռնուեցայ, դուրս եկայ:
Մենք Ֆաթմային հետ Ուրբաթ օրուան համար պայմանաւորուած էինք: Հինգշաբթի առտու ժամը տասն էր, երկու բեռնատար զինուորական ինքնաշարժ եկաւ, հրաման ըրին որ անմիջապէս վրանները քակենք եւ շուտով ճամփայ ելլենք: Մենք սկսանք հաւաքուիլ: Մտածեցի՝ ի՞նչ կրնամ ընել, օր ցերեկով ի՞նչպէս փախչիմ: Մեզի երեսուն զինուորական ինքնաշարժներով այդ օր մէկը միւսին ետեւէն ճամփայ հանեցին: Իրիկունը հասանք Հալէպ քաղաք, հոն գիշերեցինք, յաջորդ օր քշեցինք Ճարապլուս՝ թրքական սահման: Թուրքերը ուզէր են Ճարապլուս մտնել, այդ պատճառաւ մեզ՝ հայկական ջոկատի կամաւորներս սահման տարին թուրքերուն դէմ: Այսպիսով ես իմ Ֆաթման չկրցայ փախցնել: Ֆաթման իր մուրագին չհասաւ, ոչ ալ ես: Իմ կերած պտուղներս ինծի մնացին, պտուղի ծառն ու Ֆաթման հոն մնացին, ես ալ հասայ նոր ճակատ Ճարապլուս:

Ճարապլուսի արաբ զինուորներուն եւ Յովհաննէս աղային սրճարանը

Ճարապլուսի մէջ արաբ զինուորներ՝ պետեւիներ եւ սուրիացիներ իրենց ձիերով միասին ամսական քսանչորս սուրիական լիրա կը գանձէին: Ամենքն ալ խաղաթուղթ կը խաղան, երբեմն՝ եօթնոց վերցնել եւ երեսունմէկ: Ոչ մէկն ալ բան հասկցած ունի խաղէն. գրեթէ զիւղացիներ եւ պետեւիներ են:
Մենք սկսանք ասոնց հետ խաղալ, ամէն տասնհինգ օրը անգամ մը դրամ կը ստանան, յաջորդ տասնհինգին դրամ չի մնար քովերին: Ամէն Շաբաթ օր կեսօրէ ետք ժամը երեքէն մինչեւ Կիրակի առաւօտ այնթապցի Յովհաննէս աղային սրճարանը պասրա կը խաղան: Մենք երեքս՝ ես, *սերճանը* եւ Ռուբենը հոն կ'երթանք սեղան մը կ'առնենք կը սկսինք կամաց-կամաց ուտել, խմել եւ կը դիտենք ինչպէս կը խաղան: Սեղաններուն վրայ շատ դրամ կ'ըլլար, հինգ սուրիական լիրայի կը խաղային: Մեր *սերճանը* ֆելլահ է, լաւ արաբերէն գիտէր, մօտեցաւ անոնց սեղանին, մէկուն ըսաւ՝ «ես ալ խաղամ ձեզի հետ»: *Սերճանը* երկու խաղ՝ տասը լիրա պարտուեցաւ, «ուրիշ դրամ չունիմ» ըսաւ՝ դադրեցաւ խաղալ: Ես մօտեցայ ըսի՝
- Հետս կը խաղա՞ս:
- Այո, կը խաղամ,- ըսաւ: Այդ միջոցին խաղաքարտը մեր *սերճան*ին ձեռքն էր, իր գրպանը դրաւ, ուրիշ տրցակ մը - մեր ունեցածէն - սեղանին վրայ դրաւ: Ես սկսայ խաղալ, հինգ խաղ յաղթեցի. քսանհինգ սուրիական լիրա: *Սերճանը* ըսաւ՝ «տասը լիրայի կը խաղա՞ս»: Խաղցանք, այդ ալ յաղթեցի: Ուրիշ զինուոր մը եկաւ՝ «ինծի հետ կը խաղա՞ս» ըսաւ: «Խաղանք» ըսի: Նստաւ *սերճանը* սրճարանի տիրոջ ըսաւ՝ «նոր տրցակ մը խաղաքարտ տուր մեզի»: Մեր *սերճանը* շուտով գնաց քարտը առաւ, գրպանէն ուրիշով փոխեց բերաւ մեր սեղանին վրայ դրաւ:
Այդ ժամանակ ուրիշ տեսակ խաղաքարտեր չկային, ամէնը միատեսակ էին: Սկսանք խաղալ, հինգ խաղ ալ անոր յաղթեցի, մինչայդ իմ *սերճանը* միւս պարտուած *սերճան*ին կանչեց, խմցնել սկսաւ, Ռուբենն ալ միասին օղի կը խմէին:

Շար. յաջորդ շաբաթ

Ճորճ Մանտոսեանի Ամմար Յիշատակին

ԳԵՈՐԳ ԶԵՕՇԿԵՐԵԱՆ

«Չարթոնք»ի Երեց Աշխատակից

Մի քանի օրեր առաջ, հոծ բազմության մը ներկայութեան, ցուրտ հողին յանձնեցինք Ճորճ Մանտոսեանի անշնչացած մարմինը: Ծորճ Մանտոսեան անելի քան յիսուն տարի փայլած է Մեծն Լոս Անճելըսի երկնականարին վրայ, որպէս շողշողուն աստղ մը, իր ազգային հասարակական անսակարկ գործունեութեամբ:

Մանտոսեանի ազգային-հասարակական կեանքի առաջին քայլը դրսևորուեցաւ Սոնթապելլոյի Հայոց Ցեղասպանութեան Յուշահամալիրի կառուցումով, որու համահայկական Յանձնախումբին նուիրեալ անդամն էր ան:

Մանտոսեանի ազգային-հասարակական կեանքի երկրորդ նախաձեռնութիւնն էր Թեքեան Մշակութային Միութեան Արշակ Տիգրանեան վարժարանի հիմնադրութիւնը: Ան 34 տարիներ շարունակ մնաց անոր ղեկին վրայ, մինչեւ որ վարժարանը փակուեցաւ՝ չդիմանալով նիւթական դժուարութիւններու, երբ այդ աղբիւրները բոլորովին ցամքեցան:

Մանտոսեանի ազգային-հասարակական կեանքի երրորդ հանգրուանը հանդիսացաւ Թեքեան Մշակութային Միութեան Ալթատիւնայի Պէշկէօթիւրեան կեդրոնի շինութիւնը, որու խնամակալ մարմնի ղեկը վստահուեցաւ իրեն եւ ան ձեռնհասօրէն վարեց զայն՝ մինչեւ իր հանգստեան կոչուիլը, առողջապահական պատճառներով:

Ծորճ Մանտոսեան մոյիչ ուժը հանդիսացաւ նաեւ Թեքեան Մշակութային

Միութեան Լոս Անճելըսի Մասնաճիւղի հիմնադրութեան: Բազում են անոր ղեկավար մարմիններու մէջ ազգային շունչով տոգորուած ներդրումը, ըլլայ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան մէջ, ըլլայ Թեքեան Մշակութային Միութեան մէջ, թէ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան մէջ: Մանտոսեան ջերմ սիրով եւ նուիրումով լեցուած էր նաեւ Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ հանդէպ: Ան ծառայած է թէ որպէս դպրապետ եւ թէ ալ որպէս սարկաւազ:

Ուրեմն պատահական չէ որ Մանտոսեան արժանացած է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Սուրբ Սահակ-Սուրբ Մեսրոպ շքանշանին, առ ի գնահատանք իր բազմերանգ ծառայութիւններուն՝ ազին եւ եկեղեցիին:

Ես մօտէն ճանչցած եմ զինք եւ գործակցած իր հետ, թէ որպէս Արշակ Տիգրանեան վարժարանի կրթական յանձնախումբի անդամ եւ թէ ալ որպէս Պէշկէօթիւրեան կեդրոնի խնամակալ մարմնի անդամ: Ան եղած է համեստ, լուրջ եւ գիտակից իր գործին ու գործին յառաջացուցած հրամայականին: Հոս կ'ուզեմ մէջբերում մը կատարել Յովհաննէս Թումանեանի "Թմկաբերդի առումը"՝ Նախերգանքէն, որ ճշգրտօրէն կը բնութագրէ Ծորճ Մանտոսեանի նկարագիրն ու ազգային-հասարակական գործունեութեան հարուստ վաստակը:

Մահը մերն է, մենք մահինը,
Մարդու գործն է միշտ անմահ:
Երևէ՛կ նըրան, որ իր գործով
Կ'ապրի անվերջ, անդադար:

Վստահ եմ որ Ծորճ Մանտոսեանի յիշատակը վառ պիտի մնայ ոչ թէ միայն իր հարազատներուն մօտ, այլեւ իր գործակիցներուն եւ զինք բոլոր ճանչցողներուն սիրտներուն եւ հոգիներուն մէջ:

Թող օտար հողը թեթեւ գայ վրադ, սիրելի Ծորճ, եւ Աստուած հոգիդ լուսաւորէ ու երկնից արքայութեան արժանացնէ քեզ: Յիշատակն արդարո՞ց՝ օրինութեամբ եղիցի:

Պարիսպները Չար Ու Բարի

ԲԱԳՐԱՏ ԷՍԴՈՒԳԵԱՆ

Մարդկային պատմութեան մէջ պարիսպները պաշտպանութեան ամենահին միջոցներէն մէկը եղած է: Մարդիկ դուրսէն գալիք չարիքը կանխելու համար նախ իրենց բնակարանը՝ հետզհետէ քաղաքը եւ նոյնիսկ ալ անելի չափազանցելով երկրի սահմանները պարիսպներով պատած են: Չինացիներ բարբարոսներու արշաւանքէն ազատուելու համար կառուցեցին աշխարհի ամենաերկար պարիսպը, որ նոյնիսկ տեսանելի է Անշրպետէն:

Պարիսպի այս գործածութիւնը վաղուց ժամանակավրէպ դարձած է: Այժմու քաղաքները զուրկ են պարիսպներէ: Չուրկ են որովհետեւ այժմու արշաւանքներու դիմաց, որոնք կը կատարուին շատ անգամ օդային ուժերով, կործանիչ ինքնաթիռներով, պարիսպը հեռու է պաշտպանութիւն ապահովելէ: Արդի ժամանակներու պարիսպները ոչ թէ թշնամու արշաւանքներու, այլ խաղաղ բնակիչներուն դէմ կը բարձրանայ: Այդ տեսակի օրինակ մըն է Պերլինի Պատը, որ կառուցուեցաւ յետ պատերազմեան շրջանին անջատուած Գերմանիան խորհրդանշող մարդկային ամօթ մը ըլլալով: Պերլինի Պատը Սթալինեան բռնապետութեան հետեւանքն էր: Խորհրդային Միութեան փլուզումէն ետք գերմանացիներ մեծ ցնծութեամբ փլեցին այդ պատը, աղիւսները իբրեւ յիշատակ պահելով:

Պատի խորհուրդը քանի հասաւ մեր օրերուն հետզհետէ անելցաւ անոր ամօթի իմաստը: Պատէն յոյս ակնկալող առաջին անամօթն էր Իսրայէլի պետութիւնը, որ պարիսպներ կը հիւսէր երկրի Պաղեստինաբնակ հատուածին դէմ: Հետաքրքրական է թէ անցեալին Վարշովայի մէջ այդ նոյն պատը կը հիւսուէր իրեններու թաղամասը մեկուսացնելու համար:

Մերօրեայ երկրորդ անամօթ պետութիւնը եղաւ ԱՄՆ, որ Թրամփի իշխանութեան դժբախտ օրերուն ձեռնարկեց Մեքսիքայի սահմանագիծը պարսպապատել Հարաւային Ամերիկայէն եկած գաղթականներու ներխուժումը կանխելու համար:

Պատի խորհուրդը որդեգրեց նաեւ Էրտողանի կառավարութիւնը, Թուրքիոյ հարաւային ու արեւելեան սահմանները չորս մէթր բարձրութեամբ պարսպապատելով:

Այդ նոյն հոսանքը վերայայտնուեցաւ Եւրոպայի մէջ եւ այս անգամ Լեհաստան որոշեց Պելաճուսի սահմանը անթափանց դարձնել պարիսպներու միջոցաւ: Անցեալին պարիսպը իբրեւ պաշտպանութիւն բարի իմաստ ունէր: Իսկ

այժմ այդ նոյն միջոցը ունի հակամարդկային բնոյթ: Չէ որ ան ցցուած է պատերազմներէ, սովէ, թշուառութենէ փախչող ճարահատ մարդկանց դիմաց: Ափսոսանքով կը նկատենք թէ օգնութեան կարօտներու դիմաց պատ կառուցող չար միտքը համատարած երեւոյթ մըն է: Երկիրներ կարծես կ'ուզեն անաղարտ պահել իրենց տարածքը: Կարելի չէ հաշտուիլ այն հաստատումին հետ թէ մարդկանց ազգային, կրօնական եւ մշակութային տարբերութիւններով հանդերձ համատեղ ապրիլը անկարելի կը տեսնէ: Փոխարէնը կ'առաջարկէ միատարրութիւն: Բան մը, որ հիմնովին հակառակ է նոր ժամանակներու պարտադրանքին:

Յարդ խօսեցանք շօշափելի պատերու մասին: Բայց անդին կար ոչ նիւթական պատեր, որոնք դարձեալ բարձրացած են մարդկանց մտքերուն մէջ: Այս տեսակի պատի մը հետեւանքն էր որ Նորանկախ Հայաստանի կառավարութիւնը կը մերժէր համաշխարհային պատերազմի օրերուն կեդրոնական Ասիա արքայութեան համընկալութիւնը Հայաստան վերադարձի ցանկութիւնը: Այդ մերժումի գլխաւոր գործօնն էր համընկալութիւն իսլամադաւան ըլլալը:

Նման պատկերը կը տեսնենք ազգային ինքնութիւնը վերահաստատած հայերու երկքաղաքացիութեան դիմումներու ընթացքին ալ:

Ըստ երեւոյթի երկար պայքար պիտի մղենք որպէսզի փշրենք խտրական չար միտքի հետեւանքով գոյացած պարիսպները:

«Ակօս»

Պատիւ Արժանաւորին

Ընկերներ Տոքթ. Յակոբ Փափագեան եւ Վիգէն Զալեան Կը Պարգեւատրուին Արցախի Հանրապետութեան ԿԳՄՍ Նախարարութեան Անունով

ՈԱԿ Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան հետ շրջանակի քաղաքային երրորդ խորհրդակցական հանդիպում մը տեղի ունեցաւ Երկուշաբթի 8 Նոյեմբեր 2021-ի երեկոյեան ժամը 7:00-ին, Թեքէեան Կեդրոնին մէջ Ա. Երկր:

Հանդիպման առաջին մասով հեռակայ կապով միացան Արցախի Կրթութեան, Գիտութեան, Մշակոյթի եւ Սփորթի նախարարուհի՝ Տիկ. Լուսինէ Ղարախանեանն ու Արցախի Նախագահի խորհրդական-յատուկ յանձնարարութիւններու գծով ներկայացուցիչ (Սփիւռքի հարցերով)՝ Տիկ. Ազատուհի Սիմոնեանը:

Հանդիպման ընթացքին Արցախի ԿԳՄՍ Նախարարութեան ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԱԳԻՐԵՐՈՎ պարգեւատրուեցան երախտաշատ երկու ընկերներ՝ **Տոքթ. Յակոբ Փափագեան եւ Վիգէն Զալեան:**

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԱԳԻՐԵՐՈՒՄ մէջ յատկապէս նշուած էր.

«Կրթութիւնն ու մշակոյթը եղել է և իբրեւ մի եզակի հոգևոր սնունդ, մեր յաւիտենականութեան և

մշտագոյ իւրատիպ ակունք:

Յիրաւի, մեր ինքնութեան պահպանման կենսական առաքելութեան ճանապարհին նշանակալից է Սփիւռքի կրթամշակութային օջախերի դերն ու նշանակութիւնը:

Թեքէեան մշակութային միութիւնը այսօր շարունակում է կրել մեր հոգևոր արժեքների անվիատ սերմնացանի պատուաւոր կոչումը:

Արցախը միշտ բարձր է գնահատել Սփիւռքի դերն ու նշանակութիւնը մեր ազգային ինքնութեան պահպանման գործում»:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կատարուեց Հոգեհանգստեան Կարգ 44-օրեայ Պատերազմում Չոհուած Զաջորդիների Համար

Սկիզբը Էջ 02

Մինչ հոգեհանգստեան արարողութիւնը Մայր Աթոռի վանական խորհրդի ատենապետ եւ լուսարարապետ Գերաշնորհ Տ. Մուշեղ եպիսկոպոս Բաբայեանը հրաւիրեց եկեղեցականաց դասին եւ ներկայ հաւատացեալ ժողովրդին աղօթք բարձրացնել նահատակուած քաջորդիների հոգիների հանգստութեան համար:

Արարողութեան աւարտին Նոյեմբերի 9-ի առիթով Նորին Սրբութիւն Գարեգին Երկրորդ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն իր խօսքն ուղղեց ներկաներին եւ համայն ժողովրդին.

«Սիրելի բարեպաշտ ժողովուրդ, Անցեալ տարի հայրենական մեր կեանքը փոթորկուեց ու ճնշուեց Թուրքիայի աջակցութեամբ եւ ահաբեկչական խմբաւորումների ներգրաւմամբ Ադրբեջանի կողմից Արցախի Հանրապետութեան դէմ սանձազերծուած լայնամասշտաբ պատերազմի ողբերգական իրադարձութիւններով: Մեր բազում զաւակների նահատակման, հայրենիքի զգալի մասի կորստի եւ յետպատերազմեան շրջանում Նոր զոհերի ծանր ու վշտագին ցաւը շարունակում է մորմոքել մեր ժողովրդի սիրտը:

Մէկ տարի առաջ այս օրը՝ Նոյեմբերի 9-ին, միջազգային հանրութեան եւ ի մասնաւորի Ռուսաստանի Դաշնութեան իշխանութիւնների ջանքերով հնարաւոր եղաւ կասեցնել ադրբեջանական ագրեսիան, որի հետեւանքները անվտանգութեան, տնտեսական եւ սոցիալական խնդիրների լրջագոյն մարտահրաւերներ են ստեղծել մեր երկրի եւ ժողովրդի համար:

Մեր դէմ ծառացած հիմնախնդիրների լուծման ճանապարհը մեզ պատուհասած վշտի ու յուսախաբութեան թթափումն է: Մեր սրբազան պարտքն է ծանրագոյն այս փորձութիւնները դիմագրաւել արժանապատուութեամբ՝ հաստատուն պահելով մեր ժողովրդի զաւակների

սերն ու Նուիրումը հայրենիքի, հոգեւոր ու ազգային արժեքների նկատմամբ, նպաստելով Հայաստանի ու Արցախի առաջընթացին, զօրացնելով աշխարհասփիւռ մեր ժողովրդի միասնականութեան նախանձախնդրութիւնը: Ներկայ բարդագոյն իրավիճակը հրամայականն է բերում մեր ժողովրդի բոլոր զաւակներին, իշխանութիւններին, հասարակական-քաղաքական կառույցներին՝ միաբանուել ազգային-պետական գերագոյն շահերի շուրջ, ձեւաւորել ներազգային համերաշխութեան եւ վստահութեան առողջ մթնոլորտ՝ յանձնառու գործակցութեամբ եւ երկխօսութեան ճանապարհով հետամուտ լինելու երկրի առջեւ յառնած մարտահրաւերների բարուրք լուծմանը: Այդպէս միայն մենք կարող ենք ուղղել մեր կորացած մէջքը, ցաւը վերափոխել ուժի, հայրենաշէն նախաձեռնութիւններ ու ծրագրեր իրագործելով պահպանել մեր ազգի կենսունակութիւնը, հայրենիքում արժանապատիւ կեանքի պայմաններ ստեղծելով խրախուսել որդեճնութիւնը, կանխել արտագաղթը, զօրացնել ու կենսունակ պահել սփիւռքը, վերազարթօնք բերել մեր պետութեանը՝ համատեղ ջանքեր ներդնելով տնտեսութեան, գիտութեան, կրթութեան ու մշակոյթի զարգացման գործում:

Մեր Սուրբ Եկեղեցին ամենօրեայ իր փրկարար առաքելութեան մէջ շարունակելու է Հայաստանում, Արցախում եւ սփիւռքի համայնքներում զօրացնել հայորդեաց հաւատն ու ապագայահայեաց լաւատեսական ոգին, սերն ու Նուիրումը առ հայրենին՝ աշխարհասփիւռ թեմերով ու բարեպաշտ իր զաւակներով նաեւ զօրակցութիւն բերելով մեր երկրի վերքերի ամրապնդմանը, առկայ ճգնաժամի յաղթահարմանը, ներհասարակական կեանքում խաղաղութեան եւ եղբայրսիրութեան զօրացմանը: **Շար. Էջ 08**

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

Հաճոյքներուն առաջինն ու ամենաազդեցիկ փառքը, բարիք սփռելն է:

ՎՈՒԹԵՐ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՅՈՅՑ

11 2021
ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Կրկ	Երկ	Երք	Չրք	Հնգ	Ուրք	Շրթ
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

ԳՈՒ ԱԻԵՏԻՍԵԱՆ
(1963)
«Զգացումներ»

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԵԸ Անդրանիկ Անթիլիաս Սկաուտական Շարժումի Սկաուտական Նոր Եղանակի Հանդիսաւոր Բացում

Շաբաթ, 30 Հոկտեմբեր 2021-ի յետմիջօրէին, ՀԵԸ Անդրանիկ Անթիլիաս մասնաճիւղը, վերանորոգ եռանդով եւ ծրագիրներով, հանդիսաւորապէս կատարեց սկաուտական նոր տարեշրջանին բացումը:

Հոծ բազմութիւն մը գրաւած էր ՀԲԸՄ-ի Տեմիրճեան կեդրոնի բացօթեայ մարզադաշտին թրիպիւնը, որոնց մէջ՝ արժանապատիւ տեր Ղեւոնդ քահանայ Լոշխաճեան, ՀԵԸ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ Վիգէն Չերչեան եւ անդամներ, Էջմեռոյ տիւ Լիպանի քովիսէր Փերուզ Թիւթունճեան, Սըրուօ Տիւ Լիպանի ներկայացուցիչներ, ՀԵԸ Անդրանիկ Անթիլիասի Գործադիր Մարմինի անդամներ, ՀԵԸ Անդրանիկ Սեանի Գործադիր Մարմինի ատենապետ տղոք. Վարուժան Մարկոսեան եւ անդամներ, ՀԵԸ Անդրանիկ Անթիլիասի ծնողաց եւ մայրերու վարչութեանց անդամուհիներ, ՀԵԸ-ի զանազան վարչութիւններու անդամ-անդամուհիներ, միութեանականներ եւ ծնողներ: Այս տարուան բացման հանդիսութեան ներկայ գտնուեցան ՀԵԸ Անդրանիկ Անթիլիասի «սաշեմ-ի ընտանիք» անդամ-անդամուհիներ: Ներկաները հիացմունքով կը դիտէին եղանակի բացման արարողութեան առիթով սկաուտական կազմերուն հաւաքական աշխատանքով պատրաստուած կայմը:

Նախքան բացման արարողութիւնը, սկաուտական բոլոր կազմերը, խումբ առ խումբ յիշատակի նկարները վերցուցին կայմին առջեւ, ապա՝ խմբանկար մը: Յաջորդաբար տեղի ունեցան խմբակային փոխանցումները. թիւթեռներէն՝ արծուիկներու եւ գայլիկներու կարգը: Արծուիկներէն՝

ընէ՝ արեւուշներուն, գայլիկներէն՝ սկաուտական: Սկաուտներէն՝ երեցները, արեւուշներէն՝ քառավելները:

Փոխանցման եւ խմբանկարի արարողակարգէն ետք, ՀԵԸ Անդրանիկ Անթիլիաս սկաուտական շարժումը, ՀԵԸ Անդրանիկ փողերախումբի գլխաւորութեամբ, ՀԲԸՄ-ի Կարմիրեան վարժարանէն, Լիբանանի, Հայաստանի, ՀԲԸՄ-ի եւ ՀԵԸ-ի դրօշներով, տողանցելով մուտք գործեց ՀԲԸՄ-ի Տեմիրճեան կեդրոնի շրջափակը: Սկաուտական իւրաքանչիւր խմբակ գրաւեց իր դիրքը:

Լիբանանի, Հայաստանի, ՀԲԸՄ-ի եւ ՀԵԸ-ի քայլերգներու յոտնկայս ունկնդրութենէն ետք, յանուն ՀԵԸ Անդրանիկ Անթիլիասի Պեթինա Անտոնեան բարի գալուստ մաղթեց ներկաներուն:

ՀԵԸ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ Վիգէն Չերչեան փոխանցեց Միութեան խօսքը: Ան յաջորդաբար թուեց անցնող ամսիներուն ֆուլպայրի, պասքէթպոլի, փինկ փոնկի եւ այլ մարզերու մէջ վերջին շրջանի ՀԵԸ-ի արձանագրած նուաճումները եւ նորանոր յաջողութիւններ մաղթեց ՀԵԸ Անդրանիկ Անթիլիասին, սկաուտական նոր տարեշրջանին առիթով:

AEL-ի քովիսէր Փերուզ Թիւթունճեան փոխանցեց eclaireuses du Liban-ին խօսքը:

Ապա խօսք առաւ ՀԵԸ Անդրանիկ Անթիլիաս սկաուտական շարժումի ընդհանուր խմբապետ Եղիկ Աւետիքեանը:

Արաբերէնով բացման խօսքը կատարեց Սեւակ Հաճեքեանը:

Հասած էր խմբապետական փոխանցումներուն պահը: Թիւթեռական խումբի խմբապետուհի Նշանակունցալ՝ Նարինէ Էլմայեանը: Երէ-

ցական խումբի խմբապետ՝ եղբայր Սեւակ Հաճեքեանը: Եղբայր Մարք Ճամուրեան՝ «լոնիսթիք» հարցերու պատասխանատու: Եղբայր Յովիկ Հաճեան՝ ընկերային համացանցի պատասխանատու:

Անոր յաջորդեցին փոխխմբապետական փոխանցումները. Զոյր Տեսիլ Մըսըրլեան՝ գայլիկական խումբի, Եղբայր Զարկ Պօյաճեան՝ սկաուտական, Եղբայրներ Ալեքս Մանուկեան եւ Աւօ Տաքեսեան՝ երեցական, քոյր Մարինա Մելքոնեան՝ քառավելներու:

ՀԵԸ Անդրանիկ Անթիլիաս յուշա-

նուէրով մը պատուեց սկաուտական շարժումի փոխխմբապետ Սերժ Գոճաւաքեանը, աշխատանքի բերումով միութեանական պարտականութիւններէն ականայ հեռանալու առիթով: Գնահատանքով յիշատակուեցան Նոյն Նպատակով սկաուտական կեանքէն ականայ հեռացած Կարպիս Չերչեանի, Միհաս Մազլումեանի եւ Արաքս Չերչեանի անունները: Բացման արարողութիւնը ավարտեցաւ արժանապատիւ տեր Ղեւոնդ Լոշխաճեանի պահպանիչով:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կատարուեց Հոգեհանգստեան Կարգ...

Շաբ. էջ 07-Էն

«Հետամուտ լինենք խաղաղութեան եւ շինութեան՝ միմեանց հանդէպէ,- պատգամում է առաքեալը (Հռ. 14.19): Յիրաւի, հայրենական անդաստանում հաստատուն կը լինի խաղաղութիւնը եւ արդիւնաւոր՝ ջանքերը լուսաւոր գալիքի կերտման, երբ ազգային կեանքից մերժուեն ատելութիւնն ու անհանդուրժողականութիւնը: Այսօր համայն հայութեան հոգեւոր կենտրոն Սուրբ Էջմիածնից Գերագոյն Հոգեւոր խորհրդի անդամների, Մայր Աթոռի միաբանութեան, հաւատաւոր մեր ժողովրդի հետ միասնաբար աղօթք ենք բարձրացնում Հայաստան, Արցախ մեր հայրենիքի խաղաղութեան ու անսասանութեան համար: Աղօթում ենք առ Բարձրեալ Տէրը յանուն հայրենեաց պաշտպանութեան զոհուած քաջորդիների համար,

որ Ողորմած Աստուած երկնային երանական հարկերում հանգստութիւն պարգեւի նրանց հոգիներին եւ մխիթարութիւն՝ սգաւոր ընտանիքներին, շուտափոյթ վերադարձ գերեալներին եւ անյայտ կորածներին: Հայցում ենք Տիրոջ օգնականութիւնն ու Սուրբ Աջի հովանին հայրենաբնակ եւ աշխարհասփիւռ Մեր զաւակներին:

Թող Տիրոջ շնորհն ու օրհնութիւնը լինեն մեր երկրի ու մեր ժողովրդի հետ, այժմ եւ յաւիտեանս. ամեն: